נדרים הל"ו סמג לאוין

. רמב טוש"ע יו"ד סי' ריז סעי' ח ווברב אלפס חולין

האי תירוצא דקא מתרץ אביי: בכל

מיני בשר. בין בהמה ובין חיה:

דס"ל דמיניה הוא במילתא דלריך לאימלוכי הכי איבעיא ליה למימר

שליח לבעל הבית רוצה אתה שאתן להם כבד וכיון דלא מימליך לא

עשה שליחותו ופשע ושליח מעל אע"ג דסבר דמין בשר הוי: לשמעהא.

מ) [סכנו פרי], כ) עי שו מ מהרי"ק שורש לט' שמקשה כל כפל הלשון, ג) [במעילה

כ: איתא רב פפאן, ד) [גי׳ הערוך בערך סבר ד' דמסובר וע' ע"ז כט. חלא

לסיבוריו. כ) וע' תוספות

אסור בבשר עופות

משום דביום הקוה עסקינן

דנדר, דכי נדר בכל בשר שראוי לו לאכול בו ביום נדר, אבל שאינן ראוין לו בו

ביום הקזה ודחי לא נדר כגון דגים (שם). אי הכי

אפילו עופות נמי לא אכיל. לא רגיל אינש למיכל

(שם). דמסוכר. שהקיז דס

בכתפיה ואכיל כו׳, אלמא

נדר מניה (שם). ולא על

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואוכליהן לאו בר לו) גם ומוכניםן למו כנ אינש למאי הילכתא אוכליהן כנשר: (3) שם רבא אמר כגון דכיינין: (ג) רש"י ד"ה אפילו עופות נמי וכו' דכיון . דלא: (ד) ד"ה דדגים וכו'

תוספות

אסור בראש וברגלים. הטוו בו אש ובו גלים. דסבר רבי עקיבא דכל מאי דמימליך הוי מיניה: מותר בראש. לסבר דמימליך לעניו וביני ולאו אינים הואו לשנק וכיל [נמו נולט הומ] דשביק בשר וזבין קרביים: שהקיז דם. דקשיא לו הילכך בדגים וחגבים: עופות נמי אין דרכם למיכל. ואמאי אסור למיכה. וחממי חסור בעופות: שאני עופות בעופות: שאני עופות האבשר ע"י שליקה. והא דלמר שמואל פרח לנו היינו ע"י ללי אכל דגים בין שלוק בין ללי קשה להקוה: סוף אובלא. סוף

פירוש הרא"ש מי לא מודה ר"ע דצרין אמלובי, ומממס זה חשיב אבורובי. ומשעם זה משיב ליה מינו שהרי על דבר שאינו מינו כלל אינו נמלך שחינו מינו ככל חינו מנקר וחכל מקום לענין שליחותו לא חשיב עשה שליחותו שהרי שינה שהרי דרך השליח לימלך עליו ואין לו לעשות כלא דעת המשלחו: משן תנא דבליג עליה מאן תנא דבליג עליה דרבי עקיבא. מה שם התנא לפליג על ר״ע נמתני׳ אבל במעילה כולהו מולו: אסור בכל מיני מודו: אמור בכל מיני בשר. כקר ולמן וחים: לאו בר איניש הוא. מלמ סדיונו: אוכליהון כבשר לענין זביני. מי שמנים נשר וקונה מלו: בגון שהקיו דם דלא אביל דגים. ומסתמא לא נדר אלא מדבר שדרכו לאכול ביום נדרו: ע"ר שליקה. דלא פרח לבו אלא כשאוכלהו ללי: ההוא בסוף אוכלא. כשפסק כאב החולי:

מי לא מודה רבי עקיבא דלריך אימלורי. הלכך לענין מעילת שליח תריץ מי לא מודה ר"ע דלריך אימלורי. שליח בבעל הבית ואע"ג א) נשכם עד., ב) ערשרים ודאי כיון דלריך אימלוכי ולא ממליך אדעתא דנפשיה קעביד ובעל הביח נמי סמיך דכל כמה דלא מימליך לא יתן להם כבד הלכך לא עשה שליחותו אבל לענין נדרים כיון דבכלל לישניה הוא

מימליך עליה מותר דכל מידי דלא מימליך עליה לאו מיניה הוא. וזה

שלא כדברי הרמב"ם ז"ל שכתב בפרק תשיעי מהל' נדרים [הל' ו] דדגים

לא מתסרי אלא באתרא דמימליך שליחא עלייהו ועופות מיחסרי

בכל דוכתא. והוא מן התימה דבגמרא משוינן להו הילכך תרוייהו

לא מיתסרי אלא באתרא דמימליך שליחא עלייהו וכשלא הקיז דם

ולא כיבין ליה עיניה אבל הקיז דם וכיבין ליה עיניה אע"פ שאסור

דהא מימליך עליהם שליחא נודר אמאי סמיך אלא ודאי בכולהו אסר מי לא מודה רבי עקיבא דצריך אימלוכי נפשיה: חיתמר שמעתח קמיה איתמר שמעתא קמיה דרבא אמר להון דרבה. מאי דמתרך אביי מתניתין שפיר אמר נחמני מאן תנא דפליג עליה 🕫 דמעילה אליבא דר"ע ואמר להון דרבי עקיבא רבן שמעון בן גמליאל היא שפיר אמר נחמני היינו אביי וקרי ליה הכי לפי שנתגדל בבית רבה בר נחמני: מאן סנא דפליג עליה דרבי עקיבא וכו' ומוחר בראש וברגלים וכו'. דכיון דלריך שליח לאימלוכי עלייהו ליתנהו בכלל בשר סתמא: כגון שהקיז דם. קודם נדרו וכיון שכן לא נתכוון לאסור בשר דגים דהא בלאו הכי לא אכיל מינייהו דהא קשו להקזה: אי הכי אפילו עופות נמי לה הכיל. ולישתרי בהו נמי ואמאי קתני אסור בעופות: דסכר. הקזה של כתפים: דאפשר על ידי שליקה. כשהן שלוקים הרבה לח מוקי ליה: נו"ן סמ"ך עי"ן. סימן היה עושה מאותיות של אלפא ביתא: בסוף אוכלא. סוף החולי: ולענין הלכה קיי"ל כרבי עקיבא דכל מידי דממליך עליה שליחא מיניה הוא דהא סתם לן תנא בפרק כל הבשר (חולין דף קד.) כרבי עקיבא אע"ג דלא ידעינן אי מחלוקת ואח״כ סתם או סתם ואח"כ מחלוקת אפ"ה נקטינן כוותיה חדא דמחמיר ועוד דהא מפרש בגמ׳ דמאן דפליג עליה דר״ע יחידאה הוא דהיינו רשב"ג וקיי"לי הלכה כר"ע מחבירו. הלכך הנודר מן הבשר אסור בכל מיני בשר ובעופות ובדגים כל שלא הקיז דם ולא כאיבין ליה מתני עיניה מיהו דוקא באתרא דמימליך שליחה עלייהו חבל בחתרה דלה

דתניא אהנודר מן הבשר אסור בכל מיני בשר ואסור בראשׁ וברגלים ובקנה ובכבד ובלב ובעופות ומותר בבשר דגים וחגבים רשב"ג אומר הנודר מן הבשר אסור בכל מיני בשר ומותר בראש וברגלים ובקנה ובכבד ובלב ובעופות ואין צריך לומר בשר דגים וחגבים וכן היה רשב"ג אומר קרביים לאו בשר ואוכליהן לאו בר אינש 🕪 אוכליהן כבשר לענין זביני לאו בר אינש מ"ש בשר עוף לתנא קמא דאסיר דעביד שליחא דמימליך עליה בשר דגים נמי עביד שליחא דאי לא משכח בישרא מימליך עליה דאמר יאי לא משכחנא בישרא אייתי דגים וליתסרו אמר יאביי בכגון שהקיז דם דלא אכיל דגים אי הכי אפילו עופות נמי לא אכיל דאמר שמואל דמסוכר ואכיל בישרא דצפרא פרח לביה כצפרא ותניא אין מקיזין יילא על דגים ולא על עופות ולא על בשר מליח יותניא הקיז דם לא יאכל לא חלב ולא גבינה ולא ביצים ולא שחליים ולא עופות ולא בשר מליח שאני עופות דאפשר על ידי שליקה (ס "אביי אמר כגון דכייבין ליה עיניה דדגים קשין לעינים אי הכי אכיל דגים דהא אמר שמואל נו"ן סמ"ך עי"ן נונא סמא לעינים ההוא סוף אוכלא:

וממליך עליה ואסור: כגון דכייבין ליה עיניה. בשעת הנדר: דדגים קשין לעינים. וכל מילי דלה הוה מצי למיכל לה נדר אלה אדעתה דמידי דמלי למיכל ולהכי (ד) אדגים שרי ומן העופות אסור: נו"ן סמ"ך עי"ן כו' בסוף אוכלא. בסוף החולי שכבר עבר זמן מרובה שחשש בעיניו דהתם סם טוב לכאב העינים והאי דקא תני דגים קשים לעינים בתחלת אוכלא כשהתחיל לחשוש בעיניו ובשעת הנדר הוה תחלת אוכלא: מתני'

בעופות מותר בדגים. מיהו כי אמרינן דמותר בדגים כשהקיז דם וכיבין ליה עיניה לא שוו אהדדי דכשהקיז דם לא שרי בדגים אלא דוקא באוסר בשר על עצמו ליום ההקזה בלבד דכי האי גוונא אין דגים בכלל משום דבלאו הכי לא אכיל מינייהו ההוא יומא אבל אי אסר עליה בשר שמנה ימים או יותר דגים בכלל דאע"ג דלא אינטריך למסרינהו לההוא יומא משום אינך יומי אסרינהו ובדכיבין ליה עיניה אינו כן דאפילו באוסר לשלשים יום או יותר אין דגים בכלל שאין לומר שמפני הימים האחרים נדר שהרי אינו יודע מתי יתרפא שילטרך לאסור דגים עליו. הרשב"א ז"ל. ולי לא שרי בדגים אלא אי נדר יומי דמוכחי לפום מאי דכיבין ליה עיניה דבלאו נדרא לא אכיל מנייהו: ומסתברא דבשר מליח אפי׳ ביומא דהקזה אסור דנהי דאין מקיזין על בשר מליח כיון דבשר ממש הוא ולא לריך שליחא לאמלוכי עליה כדגים מיחסר דיומא דהקזה לאו הוכחה מעליא הוא הלכך לא מהני אלא למידי דלריך שליחא מיהא לאמלוכי עליה כדגים אבל לגבי בשר מליח לא הוי הוכחה דאי לא תימא הכי אדקתני מותר בבשר דגים ליתני נמי וצבשר מליח דהוי רבותא טפי אלא ודאי כדאמרינן. ולענין חגבים בכל דוכתא שרו דלא ממליך עלייהו שליח כלל מדאמרינן דגים נמי עביד שליחא דממליך עלייהו ולא אמר דגים וחגבים. וכן כתב הרמב"ם ז"ל בפרק הנזכר שבכל מקום מותר בחגבים: מתני׳

בשר מליח. שנשתהה במלח שני ימים ולילה אחת, דשוב אינו משיב את הנפש (שם). כגרן דבייבין ליוד עיביה. להכי אסור בגשר עופות (נ"א להכי אינו אסור בגשר דגים) דנדר מן הבשר ביומא דכייבין ליה עיניה שאינו אוכל דגים שקשון (עינים, אפל כל מין בשר אפילו בשר עופות אכיל, הלכך נאסר בכל מין בשר שראוי לו לאכול ומותר בדגים (שם).

לסיפורי], ש) [ע" מוספות ע"ו כט. ד"ה שני לדג], 1) ע"ו כט. ע"ש היטב, אסור בראש וכו'. דכל הני מיני ו במעילה שם איתא ר"פ בשר נינהו ואפילו כבד: רבן שמעון וע"ש גם שאר שינויים], אומר מותר בראש וכו'. דקסבר לאו ק) נעירובין מו:], מינא דבשר הם אבל בקרביים הכל מודו דמין בשר הוו הואיל ואית בהו מוסף רש"י שומן טפי מכל הנך מראש והכבד מי לא מודה רבי עקיבא דצריך אימלוכי. היינו טעמל דכי נתן להן והלב והיינו דפליג עליה דר"ע דקא סבר כבד לאו מין בשר ור"ע סבר כבד מעל מפני שנתן להן מדעתו, דמי לא בעי מיניה הוא: וכן היה רבי שמעון אומר. לכן לוכני מדעמו, דמי לא בעי אימלוכי בבעה"ב אם יחן להם כבד או לא וכיון דלא אימליך משום הכי מעל השליח, דכמי שנתן להן השליח, דכמי שמעתא אחריתי קרביים לאו בשר ואוכליהן לאו בר גש הוא. ואמרינן למאי הלכתא קרביים לאו בשר הוו הא אמרינן לעיל גבי נדרים אסור מדעתו דמי, ולא משום דאמרינן דתרי מילי נינהו בכל מיני בשר ולא הוליא קרביים אלא חדא מילחא נינהו וקא מתרץ דהאי אוכליהן לאו בר מנט מולה כ:). שפיר קאמר (מעילה כ:). שפיר קאמר נחמני. היינו אביי דתרין הכי אפילו כר"ע דמי לא נש לענין זביני שהקונה קרביים בדמי בשר שיכול לקנות הבשר וקונה טפי הפינו כני עי זהי מאן בעי לאימלוכי (שם). מאן תנא דפליג עליה דר׳ קרביים לאו בר נש הוא דבטלה לעתו אלל בני אדם: דעביד שליה עקיבא. דסבירא ליה דכל מילי דמימלך עליה שליחא מרי מילי נינהו (שם). בכל דמימליך עליה. דכי לא משכח בישרא מימליך עליה דבעל הבית מיני בשר. בין בהתה וחיה, וקרבים שלהם הוו ואמר לא משכחנא בישרא אלא בשר עוף ולהכי אסור דמיניה הוא: דגים מין בשר לדברי הכל, דחית בהו שומן טפי מרחש ורגליס והנך (ראמ״ה בשמו). ומותר בראש נמי כו' וליתסרי. ואמאי מותר בבשר דגים: לגון שהקיו דם. בשעת הנדר בשמו). וברגלים כו׳. דכיון דלא אכיל דגים בההיא שעתא דקסגר תרי מילי נינהו (שם). קרבים לאו בשר. לא נדר אדעתא דדגים ולא ממליך עליה כלל: אפי׳ (ג) דעופות נמי שתנוחה חחריחי היה. חינו שמעתנו ממניתה היט, מיק יפין לאכול כבשר, אע"ג דלענין נדרים הוו כבשר כו'. דלאו אדעתא דעופות נדר ולא מימליך עליה הוא וכיון דלא אכיל יראמ״ה בשמו). ואוכליהן לאו בר אינש. כלומר האוכלן וקונה אותם בדמי עופות השתה לישתרי: שהני עופות. שאפשר להו בתקנתא להקזה דאפשר שאר בשר, שאם יכול לקנות בשר בוח ומניח הבשר ולוקח ליטרא קרבים בוח, לאכלן ע"י שליקה אע"פ שהקיז דם ומידי דמלי למיכל בשום ענין נדר לאו בר אינש אלל כל אדם מעילה כ:). דעביד שליחא דמימליך עליה. ומין בשר הוא ולהכי אוסר (מעילה ב:). ולהכי אוסר (מעילה ב:). כגון שהקיז דם. משום